

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 164/2025-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **obce Kolinovce**, zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Daša Bajanová, s. r. o., Starosaská 3, Spišská Nová Ves, proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/248/2022 zo 17. októbra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. decembra 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom krajského súdu (ďalej aj „odvolací súd“) sp. zn. 5Co/248/2022 zo 17. októbra 2024 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“). Navrhuje napadnuté rozhodnutie vo výroku, ktorým odvolací súd nepriznal sťažovateľke ako intervenientovi nárok na náhradu trov konania, zrušiť, vec v tejto časti vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať sťažovateľke náhradu trov konania pred ústavným súdom.

II.

Skutkový stav a argumentácia sťažovateľky

2. Sťažovateľka bola v procesnej pozícii intervenienta (počas účinnosti Občianskeho súdneho poriadku v pozícii vedľajšieho účastníka konania) na strane žalovanej v konaní vedenom

na Okresnom súde Spišská Nová Ves, ktoré bolo v prvej inštancii skončené rozsudkom č. k. 9C/220/2014-493 zo 4. marca 2022, ktorým súd vo výroku I žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 86 861 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, vo výroku II v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, vo výroku III nepriznal žiadnej zo strán sporu a intervenientovi nárok na náhradu trov konania a výrokom IV rozhodol, že štát nemá nárok na náhradu trov konania. O trovách konania intervenienta (a žalovanej) bolo rozhodnuté s poukazom na § 257 Civilného sporového poriadku [(ďalej len „CSP“); prítomnosť dôvodov hodných osobitného zreteľa]. Proti rozsudku okresného súdu, proti výrokom I, III a IV podal intervenient odvolanie so súhlasom žalovanej.

3. Krajský súd napadnutým rozhodnutím zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku I tak, že žalobu zamietol, vo výroku II odmietol odvolanie intervenienta proti výroku IV rozsudku a vo výroku III žalovanej a intervenientovi nepriznal nárok na náhradu trov konania.

4. Sťažovateľka ústavnou sťažnosťou napáda výrok III napadnutého rozhodnutia o nepriznaní nároku na náhradu trov konania sťažovateľke (intervenientovi). V ústavnej sťažnosti opisuje priebeh konania na súde prvej inštancie, ako aj priebeh odvolacieho konania, pričom poukazuje na dôvody zamietnutia žaloby odvolacím súdom (neunesenie dôkazného bremena, nepreukázanie všetkých podmienok zodpovednosti za škodu) a spôsob rozhodovania súdov oboch inštancií vo vzťahu k trovám konania žalovanej a intervenienta. Vytýka súdom nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí v otázke aplikovania § 257 CSP. Vo vzťahu k výroku odvolacieho súdu uvádza, že *„zo znenia výroku odvolacieho súdu ohľadom trov konania, podľa nášho názoru nevyplýva, že rozhodol súd tak o trovách konania súdu prvej inštancie a odvolacieho konania“*. Odvolaciemu súdu vytýka postup v rozhodovaní, ak sa stotožnil s dôvodmi podľa § 257 CSP tak, ako ich posúdil súd prvej inštancie. V ďalšom uvádza, že *„je zrejmé, že odvolací súd ohľadom nepriznania trov konania vo vzťahu k žalovanej a intervenientovi pri rozhodovaní postupoval v rozpore s uplatnenými nárokmi i intervenienta, a na uvedené neprihliadol“*, pričom poukazuje na pojednávanie konané 25. januára 2024, kde si žalovaná uplatnila trovy konania v celom rozsahu. Poukazuje na závery odvolacieho súdu, podľa ktorého sa intervenientovi nepodarilo spochybníť správnosť aplikácie § 257 CSP v skutkových okolnostiach posudzovaného prípadu a javí sa, akoby intervenient pri podaní odvolania iba bez ďalšieho súdu vytýkal, že nevysvetlil, v čom má byť neprimeraná tvrdosť ako dôvod hodný osobitného zreteľa. Poukazuje v ústavnej sťažnosti na to, že nie je zrejmé, v čom má spočívať neprimeraná tvrdosť, ktorá má za následok nepriznanie trov sťažovateľke. Sťažovateľka najmä poukazuje na to, že odvolací súd sa stotožnil s dôvodmi aplikácie § 257 CSP súdom prvej inštancie, čo je podľa jej názoru neprípustné, nakoľko odvolací súd zmenil výrok vo veci samej tak, že žalobu zamietol, teda podľa názoru sťažovateľky ide o iné skutkové závery a hodnotenie dôkazov. Preto vytýka odvolaciemu súdu nezrozumiteľnosť stotožnenia sa so závermi súdu prvej inštancie pri aplikovaní § 257 CSP. Uvedený postup odvolacieho súdu považuje za nezrozumiteľný, zavádzajúci, zmätočný. Odvolací súd nemôže podľa názoru sťažovateľky pri inom meritórnom rozhodnutí poukázať v otázke trov konania na prvostupňové rozhodnutie a odôvodnenie, zároveň podotýka, že odvolací súd dôvody hodné osobitného zreteľa nešpecifikoval. V ďalšom poukazuje na svoju procesnú aktivitu a na výdavky vynaložené v konaní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľky smeruje k porušeniu práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a na ochranu vlastníckeho práva (čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu) rozhodnutím krajského súdu vo výroku o trovách konania intervenienta, ktoré je podľa jej názoru v postupe a odôvodnení zmätočné, nezrozumiteľné a zavádzajúce.

6. V rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti sa ústavný súd zameril na posúdenie jej prípustnosti z pohľadu vyčerpania všetkých dostupných opravných prostriedkov podľa § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

7. Ústavný súd poukazuje na to, že rozhodovacia činnosť najvyššieho súdu a ústavného súdu sa v súčasnosti v otázke prípustnosti dovolania proti výroku odvolacieho súdu o nároku na náhradu trov konania ustálila v tom, že dovolanie je prípustné z dôvodov tzv. vád zmätočnosti podľa § 420 CSP. V tejto súvislosti poukazuje najmä na svoje rozhodnutie sp. zn. I. ÚS 275/2018 z 15. augusta 2018 (ZNaU 74/2018), na právny názor veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadrený v rozhodnutí sp. zn. IVOBdo/2/2021, podľa ktorého „*rozhodnutím, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí pre účely posudzovania vád zmätočnosti v zmysle § 420 CSP, je aj rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol s konečnou platnosťou o odvolaní proti výroku o náhrade trov konania*“. Dáva do pozornosti aj zhodné názory právnej vedy, podľa ktorých „*možno teda uzavrieť, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o nároku na náhradu trov konania z dôvodu vád zmätočnosti (§ 420) je prípustné*“ (pozri Števček, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Druhé vydanie. Praha : C. H. Beck. 2022. s. 1531 – 1532.). Zároveň uvádza, že argumentácia sťažovateľky v ústavnej sťažnosti sa týka procesného postupu odvolacieho súdu a údajných nedostatkov odôvodnenia, teda vád zmätočnosti.

8. Ústavný súd poukazuje na právne názory veľkého senátu najvyššieho súdu, v zmysle ktorých posúdenie podmienok prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov patrí do výlučnej kompetencie najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho, a tieto nie je možné rozširovať extenzívnym výkladom, nemožno teda extenzívnym výkladom dospieť k záveru, že pod pojmom strana sporu by bolo možné rozumieť intervenienta. Pri posúdení pojmu strana konania (v súdnej veci tento pojem najvyšší súd vykladal pre účely podnetu na podanie dovolania generálneho prokurátora, avšak ústavný súd je toho názoru, že je ho potrebné primerane aplikovať aj na podanie dovolania) treba vychádzať z definície pojmu podľa § 60 CSP, a v sporovom konaní je pod ním potrebné rozumieť len žalobcu a žalovaného (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. IVOBdo/1/2020, R 55/2021). V nadväzujúcej ústavnej sťažnosti vyslovil názor, že neexistuje relevantný dôvod na prehodnocovanie záverov veľkého senátu (I. ÚS 125/2020).

9. Otázka subjektívnej prípustnosti dovolania intervenientom je explicitne upravená tak, že dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP). V súdnej veci sťažovateľ vystupoval v procesnej pozícii intervenienta na strane žalovanej, s ktorým netvoril nerozlučné procesné spoločenstvo, preto v zmysle už prezentovaných právnych názorov ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ

ako intervenient nebol legitimovaný na podanie dovolania proti výroku o trovách konania, pretože netvoril so žalovanou nerozlučné procesné spoločenstvo, a sám nebol sporovou stranou. Napriek uvedenému ústavný súd poukazuje na tú skutočnosť, že hoci *de lege lata*, aj s ohľadom na rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít nesvedčí intervenientovi pojem strana sporu, vo vzťahu k trovám konania intervenienta je táto parciálna otázka takou časťou konania, ktorou sa nerozhoduje o právach a povinnostiach žalobcu ani o právach a povinnostiach žalovaného, ale výlučne len o právach subjektu vystupujúceho v procesnej pozícii intervenienta. Uvedené však nemení už prezentovaný názor ústavného súdu o tom, že sťažovateľ nebol oprávnený podať dovolanie voči výroku o trovách konania, pretože mu to zákon nepriznáva.

10. Ústavný súd sa v ďalšom venoval dôvodnosti podanej ústavnej sťažnosti, pričom zdôrazňuje, že ústavný súd nie je vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, III. ÚS 581/2015, I. ÚS 15/2025).

11. V zmysle uvedeného sa ústavný súd zameril na posúdenie otázky, či napadnuté rozhodnutie spĺňa požiadavky kladené na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia, a to s ohľadom na limity ústavného prieskumu napadnutého rozhodnutia.

12. Ústavný súd uvádza, že v konaní a rozhodovaní odvolacieho súdu neidentifikoval porušenie sťažovateľkou namietaných základných práv. Podľa § 396 ods. 2 CSP ak odvolací súd mení rozhodnutie súdu prvej inštancie, rozhoduje zároveň o trovách prvoinštančného aj odvolacieho konania. V tomto ohľade nie je nevyhnutné, aby vo výroku o trovách konania odvolací súd diferencoval trovy konania na súde prvej inštancie a trovy odvolacieho konania, keď povinnosť rozhodnúť o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania vyplýva priamo zo zákona a uvedenému zodpovedá aj odôvodnenie v bode 46 napadnutého rozhodnutia, preto sťažovateľkina formalistická námietka v tomto smere neobstojí. Odvolací súd svoj postup v aplikovaní § 257 CSP odôvodnil, pričom samotné stotožnenie sa s dôvodmi hodnými osobitného zreteľa tak, ako ich identifikoval súd prvej inštancie, samo osebe nepredstavuje vadu v postupe odvolacieho súdu, ktorá by dosahovala ústavnoprávnu intenzitu.

13. Ústavná sťažnosť sťažovateľky je prevažne vyjadrením jej nesúhlasu s výsledkom rozhodovania o trovách konania. Skutočnosť, že sa sťažovateľka nestotožňuje s názorom krajského súdu, sama osebe nepostačuje na prijatie záveru o zmaťočnosti či nezrozumiteľnosti rozhodnutia. Navyše, odvolací súd poskytol odôvodnenie aj k sťažovateľkou uplatnenému odvolaniu voči trovám konania, a to v rovine ňou vytýkaných námietok. Ústavný súd konštantne judikuje, že právo na súdnu ochranu navyše nemožno stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva,

že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strán sporu vrátane ich dôvodov a námietok (I. ÚS 204/2010, I. ÚS 44/2025).

14. Ústavný súd s ohľadom na už uvedené dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľky je potrebné odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu